

KORRALDUS

02.03.2026 nr 13-5/26-25

Riigimaa omandamise lubamine maardla alal (Nurga)

Maa- ja Ruumiamet palus 16.02.2026 kirjaga nr 6-8/25/18091-2 Eesti Geoloogiateenistuse seisukohta maardlaga kattaval alal Lääne-Viru maakonnas Viru-Nigula vallas Kestla külas asuva reformimata Nurga katastriüksuse (tunnus 90301:001:0162) võõrandamiseks eraomandisse või munitsipaalomandisse andmiseks.

Maapõueseaduse (edaspidi MaaPS) § 15 lõike 1 punkt 3 kohaselt on maapõue seisundit ja kasutamist mõjutavaks tegevuseks vajalik Kliimaministeeriumi või kliimaministri volitusel riigiasutuse, kelle ülesanne on tagada riigi geoloogiaalane pädevus, luba.

Kliimaministri 14.12.2024 käskkirjaga nr 1-2/24/507 „Volitus Eesti Geoloogiateenistusele maapõue seisundit ja kasutamist mõjutavaks tegevuseks loa andmiseks ja planeeringute kooskõlastamiseks“ on Eesti Geoloogiateenistusele antud volitus anda lube MaaPS §-des 14 ja 15 nimetatud maapõue seisundit ja kasutamist mõjutavaks tegevuseks.

MaaPS § 14 lõike 2 alusel, võib lubada maapõue seisundit ja kasutamist mõjutavat tegevust üksnes juhul, kui kavandatav tegevus:

- 1) ei halvenda maavara kaevandamisväärsena säilimise või maavarale juurdepääsu olemasolevat olukorda;
- 2) halvendab maavarale juurdepääsu olemasolevat olukorda, kuid tegevus ei ole püsiva iseloomuga või
- 3) halvendab maavara kaevandamisväärsena säilimise või maavarale juurdepääsu olemasolevat olukorda, kuid tegemist on ülekaaluka avaliku huviga ehitisega, sealhulgas tehnovõrgu, rajatise või ehitusseadustiku tähenduses riigikaitse ehitise ehitamisega, mille jaoks ei ole mõistlikku alternatiivset asukohta, või tegemist on elektrituruseaduse tähenduses taastuvat energiaallikat kasutava elektrienergia tootmiseseadme ja seonduva taristu ehitamisega.

Nurga katastriüksus (tunnus 90301:001:0162) kattub täielikult Aseri fosforiidimaardla (registrikaart nr 191) fosforiidi passiivse tarbevaru plokiga 32. Katastriüksus on hetkel sihtotstarbeta maa, mille omandi ulatus selgitamisel. Kinnistu piirneb valdavalt eramaadega, põhjast piirneb kinnistu riigi omandis teega ning kirdes on ka munitsipaalmaad. Kirde suunas on eraomandis kinnistud elamumaa sihtotstarbega ning hoonestatud elu- või ühiskondlike hoonetega. Elamuga hoonestatud kinnistuid (maatulundusmaa sihtotstarbega) leidub ka vahetult läänes ja loodes.

Kuivõrd katastriüksuse võõrandamisel saab riigimaast eramaa ja halveneb maavarale juurdepääsu olemasolev olukord, siis antud kinnistu puhul jääb katastriüksuse kogu maardlaga kattuv osa olemasolevate kitsendusi põhjustavate objektide mõjualasse. Kitsendusi seavad olemasolevad elamud.

Lähtuvalt eelnevast ei ole Eesti Geoloogiateenistusel alust arvata, et Nurga katastriüksusel kinnisasja võõrandamine eraomandisse või kinnistu andmine munitsipaalomandisse halvendaks maavara kaevandamisväärsena säilimise või maavarale juurdepääsu osas olemasolevat olukorda.

MaaPS § 15 lõike 1 punkt 1 ning § 14 lõike 2, kliimaministri 14.12.2024 käskkirja nr 1-2/24/507 „Volitus Eesti Geoloogiateenistusele maapõue seisundit ja kasutamist mõjutavaks tegevuseks loa andmiseks ja planeeringute kooskõlastamiseks“ ning majandus- ja taristuministri 10.03.2022 käskkirja nr 46 „Eesti Geoloogiateenistuse põhimäärus“ § 9 ja § 11 lg 7 alusel:

1. Otsustan lubada Lääne-Viru maakonnas Viru-Nigula vallas Kestla külas asuv reformimata Nurga kinnisasja (tunnus 90301:001:0162) võõrandamist eraomandisse või andmist munitsipaalomandisse.
2. Korraldus teha teatavaks Maa- ja Ruumiametile.

Korralduse peale on võimalik esitada vaie Eesti Geoloogiateenistusele haldusmenetluse seaduses sätestatud tähtajal, tingimustel ja korras või kaebus halduskohtusse halduskohtumenetluse seadustikus sätestatud tähtajal, tingimustel ja korras.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)
Sirli Sipp Kulli
Direktor

Mihkel Annusver
Maavarade registri osakonna spetsialist
5331 7112 Mihkel.Annusver@egt.ee